

Wat je doop je verkondigt

INTRO

Beste vrienden,

Misschien mag ik vanavond beginnen met een vraag. We zijn bijeen rondom een mooi en belangrijk thema: het sacrament van de Heilige Doop. Wat betekent het voor jezelf dat je bent gedoopt? Je was nog maar een enkele week oud, toen je in de kerk werd gebracht en het doopwater op je hoofdje gedruppeld. Heeft dat in je eigen leven ooit betekenis voor je gekregen? Is het water gaan spreken voor je?

Voor mijzelf –als ik dat vanavond mag zeggen-- heeft de doop lange tijd geen zeggingskracht gehad. Ik wist wel dat ik gedoopt was. Maar... Het zei mij eerlijk gezegd niets. Wat ik mij herinner is dat ik ooit een moeder van een vriend hoorde zeggen, toen wij uit wilden gaan: 'Jullie horen daar niet, want... jullie hebben een gedoopt voorhoofd.'

Gode zij dank is het m'n leven anders geworden. Dat was toen ik begin 20 was, en de Heere in me werkte en me tot geloof in Christus bracht. Dat gaf verwondering. Maar daar kwam ook veel op af. Is het wel echt? Klopt het wel? Als ik toch zie wie ik ben? Zo zijn Gods kinderen toch niet?

Ik weet nog goed dat de Heere mij in die tijd heeft gewezen op m'n doop. Toen liet Hij mij zien: 'Toen ik als klein kindje nog van niets wist, wilde de Heere al tot mij spreken, als Eerste: woorden van genade. Terwijl Hij wist wat van mij terecht zou komen.' Toen zag ik ook: zoals die woorden van genade *toen* waar waren, zo zijn ze ook *nu* waar. Het zijn onvergetelijke momenten, momenten waarop de Heere troostte en bemoedigde door de doop.

Zo is de doop voor mij een middel geworden waardoor de Heere spreekt en, als Hij Zijn Geest eraan verbindt, kracht laat doen in ons hart. Dan proef je van genade, van Zijn liefde voor zondaren. Het is wat de Heere doet: spreken door de doop. De doop is zichtbare verkondiging. Een teken bij het Woord. Een tekening. Daarover wil ik graag met jullie nadenken.

Want... hoe is het met de Doop? Wat betekent het gedoopt te zijn? Wat zegt de Bijbel erover? Waarom worden mensen gedoopt? Mogen kinderen ook worden gedoopt? Er kunnen vele vragen over de Doop leven, en daarom is het altijd goed om ons oor te luisteren te leggen bij het Woord.

Dat wil ik vanavond ook graag doen: samen met jullie nadenken over wat de Bijbel ons erover zegt. Volgende keer wil ik meer de focus richten op het Doopformulier zelf.

I Verbond en besnijdenis

Beste mensen,

Als wij nadenken over de doop, is het heel belangrijk te beseffen dat we de leer van de doop nooit kunnen ophangen aan enkele, losse teksten. Dat hebben onze vaders in voorgaande eeuwen ook niet gedaan. Zij raapten niet maar een aantal teksten bij elkaar om zo een leer over de doop samen te stellen... Zij bogen zich over heel de Schrift, op zoek naar de grote lijnen en verbanden.

Dat moeten wij ook doen. Het gaat om het geheel van de Schrift. Het Oude Testament en het Nieuwe Testament vormen samen één geheel. Ook als het gaat over de doop. Het Nieuwe Testament spreekt erover. Het Oude Testament ook. Paulus vergelijkt de doop bij voorbeeld met de doortocht van het volk van Israël door de Rode Zee. Toen, schrijft hij, werd heel het volk ‘gedoopt’. Petrus vergelijkt de doop met de zondvloed. De zondvloed in de tijd van Noach is een symbool van onze doop, zegt hij.

Het gaat om het geheel van de Bijbel. Als we dan heel de Bijbel in de hand mogen hebben en op zoek gaan naar de grondgedachte van de Bijbel, de rode draad, dan komt een heel belangrijk woord op de voorgrond: het verbond. Het verbond is in de Bijbel een kernbegrip. En bij het verbond hoort onlosmakelijk de doop.

Het woord ‘verbond’ klinkt bij elke doopdienst. Terwijl de kinderen die gedoopt zullen worden in de kerk worden gebracht, zingt de gemeente Psalm 105:5:

‘God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
Maar eeuwig *Zijn verbond* gedenken.’

In ons spreken over de doop is het daarom belangrijk met het verbond te beginnen: het verbond van God met Abraham: het genadeverbond.

Er is ook, wat wij wel noemen, een werkverbond. Dat is het verbond van God met Adam. God zei tegen Adam en in Adam tegen ons allemaal: ‘Gehoorzaam Mijn stem, en je ontvangt eeuwig leven.’ Dat is het werkverbond. ‘Doe het goede, en je krijgt het goede.’

Wij hebben dat verbond verbroken, en daardoor is het dat wij niet het leven ontvangen, maar... de dood. Van huis uit leven wij in dat werkverbond. Het zit in ons. ‘Doe het goede, en je krijgt het goede.’ Maar het goede volmaakt te doen, zal nooit lukken, en daarom verkeert elk mens van huis uit onder het oordeel van de dood.

Nu heeft God Zelf een ander verbond opgericht: het genadeverbond. Met Abraham. Genesis geeft er een uitvoerige beschrijving van. Het begint ermee dat God Abraham roept. Het gaat van God uit. God verbindt Zich met Abraham. God sluit met Abraham een verbond: een innige, hartelijke en plechtige liefdesband, als bij een huwelijk.

Wat zegt de Heere tegen Abraham?

Genesis 17:7: ‘En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om... u te zijn *tot een God*, en uw zaad na u.’

Later herhaalt de Heere dit.

Genesis 22:17,18: ‘Voorzeker zal Ik u grotelijks *zegenen*, en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren van de hemel, en als het zand dat aan de over der zee is. En *in uw zaad* zullen gezegend worden alle volken der aarde.’

Dat laatste had de Heere al eerder aan Abraham beloofd.

Genesis 12:3: ‘In u zullen... alle geslachten van de aarde worden gezegend.’

God sluit met Abraham een verbond en Hij zegt tegen Hem: Ik zal voor jou tot een God zijn. Voor jou. Voor je kinderen.

En... Wat God ook belooft: ‘Ik zal jou zaad geven, en in uw zaad zullen alle volken der aarde worden gezegend.’

‘In uw zaad’, daarmee doelt God op het Zaad, Christus Jezus.

God belooft Abraham Christus Jezus. Dat is wat Paulus schrijft in Galaten 3:16. God zegt Abraham de Zaligmaker toe.

Daarmee is hem, zegt Paulus in Galaten 3:8, het *Evangelie* verkondigd. Het Evangelie. De blijde boodschap. Abraham heeft dat Evangelie geloofd. Abraham heeft de Heere Jezus mogen zien in geloof en Hem mogen

ontvangen. Dat zegt de Heere Jezus Zelf in Joh. 8:56: ‘Abraham heeft Mijn dag gezien, en... is verblijd geweest.’

God verbindt Zich, kortom, aan Abraham en belooft hem Zaad, Christus Jezus. Zo kan God met Abraham omgaan, vriendschap hebben.

Nu zegt Genesis 17 iets belangrijks. Want... God geeft bij dat verbond, bij dat Evangelie, een teken: de besnijdenis. Gen. 17:11: ‘En u zult het vlees van uw voorhuid besnijden, en dat zal tot een teken zijn van het verbond tussen Mij en tussen u.’

Maar Abraham moet niet alleen zichzelf laten besnijden, hij moet heel zijn huisgezin het teken van het verbond geven. Dat is ook wat we lezen. Gen. 17:23: ‘Toen nam Abraham zijn zoon Ismaël, en al de ingeborenen van zijn huis en al wat mannelijk was onder de lieden van het *huis van Abraham*.’ En als Izak wordt geboren, besnijdt hij ook Izak –op de achtste dag.

God verbindt Zich, kortom, niet alleen met Abraham, maar ook met zijn huis en zijn kinderen. Zij krijgen allen het teken van de besnijdenis. Zo ontstaat, zou je kunnen zeggen, een verbondsvolk, Israël. Izak krijgt kinderen. De kinderen van Izak krijgen kinderen.

En elk jongetje dat wordt geboren, wordt besneden. Dat jongetje hoort erbij: bij het volk van Abraham, het waarmee God een verbond heeft gesloten, het volk dat de belofte van Christus in zich draagt.

Zo ontstaat een heel volk, joodse jongens en mannen, allen besneden, en zij zeggen eigenlijk allemaal als één man: ‘Er komt een Afstammeling uit ons, Die voor velen tot zegen zal zijn, tot zegen van alle volken.’

Teken van het verbond is de besnijdenis.

Waarom dit teken?

Wat zegt dit teken?

Wel, het teken wijst op het Zaad dat komt, de Heere Jezus en op wat Hij voor zondaren als Abraham zal doen. Dat is wat de besnijdenis uitbeeldt en uittekent.

Twee dingen in het bijzonder.

A. In de eerste plaats: Christus zal voor ‘gerechtigheid’ zorgen.

B. In de tweede plaats: Christus zal voor ‘vernieuwing’ zorgen.

Die twee.

Je zou ook kunnen zeggen: voor rechtvaardiging en voor heiliging.

Voor vergeving van zonden.

Voor een nieuw leven in dienst van de Heere.

Op beide wijst de besnijdenis.

Ik wil dat kort laten zien.

A. Het beloofde Zaad van Abraham, Christus, zorgt voor gerechtigheid.

Dat wil --heel eenvoudig-- zeggen: Hij zal met Zijn bloed voor de zonden betalen. Hij in de plaats van zondaren. Als Hij betaalt, hoeft God allen die

in Hem geloven niet meer te straffen. Als Hij Zijn leven geeft voor zondaren, hoeven zondaren hun leven niet meer te geven. Dan kan God hun tot een God zijn.

Dat de besnijdenis daarop wijst, is wat Paulus zegt in Rom. 4:11. Abraham, zegt hij, heeft het ‘teken van de besnijdenis’ ontvangen, ‘tot een zegel van de rechtvaardigheid des geloofs’, dat wil zeggen: van de gerechtigheid van het geloof.

De besnijdenis, die altijd pijnlijk was, en ook bloedig, beeldt het bloedig offer van Christus uit.

De besnijdenis beeldt het ook nog op een andere manier uit. Bij de besnijdenis werd de voorhuid van het mannelijk geslachtsdeel afgesneden en weggeworpen. Dat ziet op dat wat van ons, mensen, moet worden weggesneden en weggeworpen: de onreinheid, het vuil, de zonden.

Het is wat Christus zou gaan doen: Hij zou de zonden op Zich nemen en Zich laten afsnijden en wegwerpen. Hij zou gaan lijden en sterven.

Jesaja spreekt in hoofdstuk 53 over de Man van Smarten. Hij schildert de Heere Jezus levendig voor ogen. Dan zegt hij in vers 12 iets heel opmerkelijks. ‘Hij, de Man van Smarten, is *afgesneden* uit het land der levenden.’

Afgesneden. Dat woordje in de grondtekst is van dezelfde stam als waarvan het woordje besnijden is afgeleid. Christus is afgesneden.

Ook de apostel Paulus noemt de kruisdood van Christus een besnijdenis. Kol. 2:11: 'In Christus bent u besneden met een besnijdenis die zonder handen geschiedt, in de uittrekking van het lichaam der zonden des vleses, door... *de besnijdenis van Christus.*'

Dat is het eerste waarop de besnijdenis ziet: op het offer van Christus, zodat zondaren vergeving van zonden kunnen krijgen.

B. Het tweede is dat de besnijdenis ook ziet op de vernieuwing van zondaren; daarvoor draagt Christus ook zorg.

Ik las dat sommigen dat ook afleiden uit het feit dat de besnijdenis op de achtste dag moest plaatsvinden. De achtste dag, begin van een nieuwe week. De kinderen hebben een week achter zich, zeven dagen, een periode die overeenkomt met de eerste scheppingsweek. De achtste dag symboliseert een nieuw begin, het begin van een nieuwe schepping, de herschepping.

Hoe ook, levensvernieuwing is nodig, zodat wij niet meer in de zonden wandelen. Die levensvernieuwing vergelijkt Mozes met een besnijdenis, met het wegdoen van de zonden. Hij zegt in Deut. 10:16: 'Besnijdt de voorhuid van je hart.' Dat betekent, zegt hij iets verderop: 'Vrees de HEERE, uw God. Dient Hem, hangt Hem aan.'

Dat kan geen mens in eigen kracht. Dat is zo. Maar daarom zegt Mozes ook dat de Heere dat Zelf zal gaan doen. Deut. 30:6: 'De Heere, uw God, zal uw harten besnijden om de Heere uw God lief te hebben met al wat in je is.'

De Heere zal, kortom, zorgen voor levensvernieuwing.

De Heere. En wat we zien met het verstrijken van de jaren, is dat steeds helderder wordt dat Heilige Geest dat zal gaan doen.

Ezechiël geeft dat aan. Ezechiël 36:27: 'Ik zal *Mijn Geest geven in het binnenste van u*, en Ik zal maken dat u in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen.'

Op een zelfde manier spreekt ook Jeremia. Jer. 31:33: 'Maar dit is het verbond dat Ik na die dagen met het Huis van Israël zal maken, spreekt de HEERE: *Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven* en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.'

Samenvattend: God sluit met Abraham en zijn kinderen een genadeverbond. Hij belooft hem en zijn kinderen Zaad, Christus Jezus.

Christus Jezus zal voor twee zegeningen zorgen.

Vergeving van de zonden. Door Zijn bloed.

Vernieuwing van het leven. Door Zijn Heilige Geest.

Is dat niet het Evangelie?

Is dat niet een blijde boodschap?

Om dat Evangelie nu helder uit te tekenen voor Abraham en zijn kinderen geeft God er een teken bij: de besnijdenis.

Nou?! Als je nu bij dat verbondsvolk mocht behoren, dan was je natuurlijk wel de koning te rijk. God sloot met Abraham een verbond, maar jij mocht er ook bij horen. God vertrouwde Abraham het Evangelie toe, maar wat een genade: ook aan jou.

En als je daaraan twijfelde en dat onder vuur lag, dan keek je als jochie naar beneden, naar wat gebeurd was toen je 8 dagen oud was, en dat zag je het helder: je besnijdenis. Dan mocht je als kind weten: Ik ben een verbondskind. Wat een voorrecht.

Tegelijk... Het was wel nodig dat je dat wat God beloofde, in geloof ontving. En ja... Toen bleek ook: er waren er in Israël die het beloofde heil daadwerkelijk ontvingen. Er waren er ook die het beloofde heil in ongeloof verwierpen. Er waren –om zo te zeggen-- tweeërlei kinderen van het verbond.

Het kwam aan op geloof en bekering. Dat is ook wat Paulus zegt in Rom. 2:29. Het kwam aan op de besnijdenis van het hart. Alleen als we, in de tijd tot Christus, zijn besneden met het hart, zijn we echte kinderen van het verbond, verbondskinderen in de diepste betekenis van het woord.

Dat geloof werkt de Heilige Geest Zelf. Gelukkig! Hij roept het geloof op door de oproep tot geloof. (Geloof is gave van verbond)

II Verbond en Christus

God sluit met Abraham een verbond, en nu is het zo groot en zo bijzonder en zo heerlijk: wij mogen weten: de belofte van het verbond is vervuld, en dat met de komst van de Heere Jezus, het beloofde Zaad. Christus is de grote vervulling van de belofte aan Abraham.

Christus gaat doen waar de besnijdenis op ziet. Hij gaat Zijn leven geven. Zijn bloed. Hij zorgt voor gerechtigheid. Hij betaalt voor de zonden. Hij laat zichzelf wegwerpen, als een stukje voorhuid, in de duisternis.

En...

Christus gaat ook zorgen voor de Heilige Geest, die het leven van alle gelovigen van binnenuit zal vernieuwen. Kort voor Zijn kruisdood spreekt Hij er uitvoerig met Zijn discipelen over. Joh. 16:7: 'Het is u nut dat Ik wegga, want als Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen, maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden.'

Zie?! 'Ik zal Hem tot u zenden.' Christus zal dat doen, als Hij heeft betaald voor de zonden en naar de hemel is teruggekeerd.

Christus is de grote vervulling van het genadeverbond.

En nu Hij is gekomen, de grote belofte aan Abraham, het Zaad, nu is het genadeverbond natuurlijk niet afgeschaft. Verre van dat. God stelt het niet terzijde.

Het verbond met Abraham blijft. Het is een eeuwig verbond. Dat zei God al toen Hij het oprichtte. Gen. 17:7: ‘Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond.’

Nee, nu Christus is gekomen, zal het genadeverbond juist worden verbreed: het is nu niet alleen voor de joden, maar ook voor de heidenen. Dat had God ook aan Abraham gezegd. Gen. 22:18: ‘In uw zaad zullen *alle volkeren der aarde* worden gezegend’. Christus zal tot zegen zijn van ‘alle volkeren der aarde’.

Nu, dat is precies wat Christus gaat doen. Hij gaat ervoor zorgen dat Zijn Naam en Zijn zegeningen niet alleen voor de joden er zijn, maar ook voor de heidenen. Want wat zegt Hij, kort voor Zijn hemelvaart, tegen Zijn discipelen?

Matth. 28:19: ‘Ga dan heen, onderwijs *al de volkeren*, hen dopend in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.’

‘Onderwijs al de volken.’

‘Al de volken.’

Het is alsof we een echo horen van wat God eeuwen geleden sprak tegen Abraham. ‘*Alle volkeren der aarde* worden gezegend.’

Christus wil dat het *Evangelie* nu niet alleen aan Abraham en zijn kinderen wordt verkondigd, maar ook aan de heidenen. Hetzelfde Evangelie, het vervulde Evangelie, het volbrachte Evangelie.

Dat is wat de discipelen gaan doen. Zij gaan erop uit. Zij gaan het Evangelie verkondigen. De blijde boodschap: Jezus Christus is gekomen, Hij wordt zondaren om niet aangeboden, en al wie in Hem gelooft, ontvangt twee zegeningen in het bijzonder: vergeving van zonden en vernieuwing van het leven.

Rechtvaardiging en heiliging.

Het bloed van Christus en de Heilige Geest van Christus.

Al wie gelooft, ontvangt de zegeningen van het genadeverbond. Die wordt in dat genadeverbond opgenomen. Die wordt, zegt Paulus, een kind van Abraham. Gal. 3:7. ‘Degenen die uit het geloof zijn, zijn Abrahams kinderen.’

Het is de opdracht van de Heere Jezus aan de discipelen: ‘Ga dan heen, onderwijst alle volkeren.’ En dan voegt Hij eraan toe: ‘Hen dopende, in de Naam van de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest.’

Dat is iets opmerkelijks: iets om de vinger bij te leggen. Christus Zelf stelt hier de doop in. Hij wil dat dat bij de verkondiging van het Evangelie wordt gevoegd.

De doop, een zichtbare handeling met water, waardoor iets wordt uitgebeeld en uitgetekend. Een zichtbare handeling, in de tijd van Jezus gaat het om een handeling waarbij in het water wordt ondergedompeld en weer bovenkomt. Nu, dat teken voegt Christus bij de doop: niet een bloedig teken, maar een waterig teken.

III Verbond en doop

Christus laat het Evangelie verkondigen, aan joden en heidenen, maar nu is het teken voor beide niet meer de besnijdenis, maar de doop. Ook voor de joden is het teken vanaf nu de doop (zie Handelingen 2 en 3).

Waarop wijst het teken? Op Christus en de zegeningen waarvoor Hij zorgt, in het bijzonder die twee:

A. verzoening met God èn...

B. vernieuwing door de Heilige Geest.

Precies waar de besnijdenis ook op wijst.

A. De doop wijst op Christus en op Zijn lijden en sterven.

Niet voor niets vergelijkt Christus Zelf Zijn lijden en sterven met *een doop*.

Op een zeker moment zegt Hij tegen Zijn discipelen (Matth. 20:22): 'Kunnen jullie de drinkbeker drinken die Ik zal drinken en met de doop worden gedoopt waarmee Ik word gedoopt?'

Daarmee doelt Hij onmiskenbaar op Zijn kruislijden. Ook Paulus vergelijkt in Kol. 2:12 de kruisdood van de Heere Jezus met een ondergaan in het water van de doop.

De doop wijst op het ondergaan in *het water*, het omkomen, het sterven. Het is een beeld dat we ook in het Oude Testament tegenkomen. Denk aan de zondvloed. Heel de wereld werd met water begraven.

Heel de wereld werd, zegt Petrus in 1 Petrus 3:21, 'gedoopt'. Zij stierf, als straf op de zonde.

De doop wijst ook nog op een andere manier op de verzoening waarvoor Christus zorgt. Je kunt bij het water denken aan een watergraf, aan het ten onder gaan in de dood, maar je kunt bij het *water* ook denken aan een middel tot reiniging.

Zoals water een middel is om je handen mee te wassen als ze vuil zijn, zo is het bloed van Christus het middel om je vuile ziel mee te wassen. Zo wijst het doopwater ook op Christus' bloed.

Er is een Fontein van water geopend tegen de zonden en tegen de onreinheid, zegt Zacharia in Zacharia 13:1, en het lijdt geen twijfel dat hij daarmee doelt op het bloed uit Christus' wonden (zie ook Zach. 12:10).

Het doopwater wijst op Christus' lijden en sterven, en daarmee op vergeving van zonden en schuld.

B. Het tweede: het water van de doop wijst ook op de vernieuwing waarvoor Christus zorgt. Christus zorgt niet alleen ervoor dat je vergeving van zonden ontvangt. Christus zorgt er ook voor dat je in een nieuw, godzalig leven mag wandelen.

Daarvoor geeft Hij alle gelovigen... de Heilige Geest. Die stelt gelovigen in staat om het goede te doen. Die stelt gelovigen in staat om vruchtbaar te zijn. Om vruchten te dragen. Vruchten van de Geest: liefde, zachtmoedigheid, trouw, geduld, vriendelijkheid.

Nu, deze Heilige Geest wordt heel geregeld in de Bijbel vergeleken met *water*. Je komt dat voortdurend tegen. Je vindt dat bij voorbeeld in de boekrol van Jesaja. Jesaja 44:3: 'Want Ik zal water gieten op de dorstigen, en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten, en Mijn zegen op uw nakomelingen.'

Nu, de Heere Jezus heeft deze Heilige Geest ontvangen, kort na Zijn hemelvaart. En wat doet Hij als Hij de Geest ontvangt? Hij *stort* de Geest *als water* uit. Petrus zegt het tijdens het Pinksterfeest.

Hand. 2:33: 'Jezus, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte van de Heilige Geest ontvangen hebbend, heeft dit uitgestort, dat u nu ziet en hoort.' Jezus stort de Geest uit, als water.

Vandaar ook dat Johannes over Jezus zegt (Matth. 3:11): 'Hij die na mij komt zal u *dopen* met de Geest.'

Kortom, het water van de doop wijst ons op Christus, en op Zijn twee weldaden: de vergeving van zonden en de vernieuwing door de Heilige Geest.

Alle volwassen nu uit de heidenen die tot geloof komen, mogen dit teken ontvangen. Niet omdat zij geloven. Niet op grond van hun geloof. Niet om zij daarmee hun geloof bevestigen of tot uiting brengen. God wil hen laten dopen, om daarmee voor hen Zijn heilswoord te bevestigen en te onderstrepen. Als een teken dat Hij aan hen meegeeft, op hun levensweg.

God wil het. Het gaat van God uit. Hij zet er een stempel op: niet op het geloof van de gedoopte, maar op het woord van Zijn belofte, op het Evangelie.

Alle heidenen die tot geloof komen, horen bij Abraham, bij het verbond dat God met Abraham oprichtte. Zij zijn verbondskinderen. Zij horen bij de zichtbare verbondsgemeente. Zij mogen deel uitmaken van de zichtbare kerk, de kerk die bestaat uit joden en heidenen; de kerk waarin nog wel kaf en koren is: ware gelovigen en onware gelovigen.

Horen de kinderen van de gelovige volwassenen er ook bij, bij de verbondsgemeente?

Voor een jood is dat geen vraag. Zeker wel. Ook voor hen zijn de beloften, zoals die beloften er ook waren voor Izak en Ismaël, Jacob en Ezau. Zoals

Izak en Ismaël het teken van het verbond ontvingen, ook al waren ze nog klein en konden ze het geloof niet belijden, zo mogen ook zij dat.

Kinderen mogen in het verbond der genade worden opgenomen. God nam Abraham op in het verbond, èn, zo lezen we, ‘alle mannen van zijn huis’. Abraham, èn zijn huis.

Zo vinden we het ook terug in het Nieuwe Testament.

Lydia wordt gedoopt, èn haar huis (Hand. 16:15).

De stokbewaarder, èn al de zijnen, zijn huis (Hand. 16:33,31).

Crispus èn zijn huis (Hand. 18:8).

Stephanus, èn zijn huis (1 Kor. 1:16).

Gelovigen èn hun kinderen worden aan de zichtbare gemeente toegevoegd, en worden daarmee verbondskinderen. Hun wordt het woord van God toevertrouwd. Het *Evangelie*. Christus Jezus en Zijn weldaden.

God biedt hun die aan. God schenkt hun die. Wat een rijkdom!?

Tegelijk geldt ook nu: er zijn tweeërlei kinderen van het verbond, Izaks en Ismaëls. Het gaat erom dat je in geloof ontvangt wat God je aanbiedt.

Het is niet zo dat als je gedoopt bent, je zalig bent. Het komt aan op het geloof.

Dat zegt Paulus ook. Hij waarschuwt voor ongeloof. Heel het volk van Israël werd in de Rode Zee gedoopt, zegt hij (1 Kor. 10). Maar velen van hen misten het geloof en gingen verloren.

Nu, zo hebben we gelet op het verbond der genade met Abraham, een eeuwig verbond.

Het teken tot de komst van Christus: de besnijdenis.

Het teken sinds de komst van Christus: de doop.

Beide wijzen op Christus en het heil in Christus.

Vergeving van zonden. Door het bloed van Christus.

Vernieuwing van het leven. Door de Geest van Christus.

UITLEIDING

Wat troost je nu de doop? Het feit dat je bent gedoopt?

Mag ik drie dingen noemen?

1. In de eerste plaats: je hoort bij het zichtbare volk van God, de zichtbare kerk, en dat betekent dat ook jou de woorden van God zijn toevertrouwd. Let wel: woorden van God (!), woorden van genade, het Evangelie, waarin Christus Zelf je wordt aangeboden.

In de doop komt God tot je met woorden van genade. Dat vraagt om geloof. De doop vraagt om geloof. Het is wat de Heilige Geest wil schept. Hij geeft je ogen om op Christus te zien en handen om Christus aan te nemen. Hij gebruikt er het Woord voor. De oproep tot geloof in het bijzonder. Met dat de oproep tot geloof klinkt, roept Hij het geloof op.

Heeft de Heere je door Woord en Geest tot geloof gebracht in Christus? Heb je Hem leren kennen? In de nood van je leven? Toen je overtuigd raakte van je zonden en verlorenheid?

Dan is voor jou wáár wat de doop uitbeeldt: je bent met Christus gestorven, in het watergraf gelegd, en met Hem opgestaan in een nieuw leven. Je bent een verbondskind in de diepe zin van het woord. Een echt kind van God. Toegevoegd aan de gemeente die zalig wordt.

2. In de tweede plaats: De doop is alle gelovigen gegeven als middel in de strijd, in de aanvechting. Als de duivel je toeroept: Het is niet voor jou... Als je hart zegt: Je vergist je... Als er strijd is, duisternis, vertwijfeling... Juist in de aanvechting is er de doop. Dat water gaat voortdurend mee. Dat water droogt nooit op. Zoals het water sprak toen je werd gedoopt, zo spreekt het water ook nu nog, vele jaren later.

Telkens als je in de kerk bent en je ziet het water van de doop –wees geen toekijker, maar bedenk dat het water tot jou spreekt.

3. In de derde plaats: De doop is bovendien iets zichtbaars. En dat betekent ook iets moois. Wij leven nu nog door het geloof. Wij kunnen de Heere Jezus niet met lichamelijke ogen zien.

Maar dat komt wel. Dat staat uit. Dat is de toekomst. Zoals wij nu het water met onze ogen zien en brood en wijn zichtbaar kunnen waarnemen, zo zullen

alle gelovigen eenmaal de Heiland met lichamelijke ogen mogen zien en zichtbaar kunnen waarnemen.

B. T. / Waarder, 17 maart 2022

Wat je doop je verkondigt

Hand-out bij inleiding 'Kompas' en 'Emmaüs'

Intro

Heeft het doopwater dat je als kind op je gesprenkeld kreeg, betekenis voor je gekregen?

Wat zegt de Bijbel over dopen en over het dopen van kinderen?

I Verbond en besnijdenis

God gaat met Abraham een verbond aan: genadeverbond.

In onderscheid met het werkverbond. Werkverbond: Doe het goede, en je krijgt het goede, het eeuwige leven. Werkverbond is verbroken. Daarom elk mens van huis uit onder het oordeel.

God richt met Abraham een verbond op. Rijke belofte:

'Ik zal u tot een God zijn' (Gen. 17:7)

'In uw zaad zullen alle volken der aarde worden gezegend' (Gen. 22:18).

Uw zaad: Christus Jezus, aldus Paulus in Gal. 3:16.

Zo verkondigt God aan Abraham het *Evangelie* (Gal. 3:8).

God verbindt Zich met Abraham, en het huis van Abraham (Gen. 17:23).

Zij allen krijgen het teken van de besnijdenis: zo ontstaat een zichtbaar verbondsvolk, Israël.

Besnijdenis maakt het *Evangelie* zichtbaar. Het wijst op de komende Christus, het Zaad, en de zegeningen waarvoor Christus zal zorgen, twee in het bijzonder.

A. Gerechtigheid/vergeving van zonden

- Christus zal voor gerechtigheid zorgen, besnijdenis is er een teken van, zegt Paulus (Rom. 4:11). Bij de besnijdenis vloede bloed: Christus zal Zijn bloed geven. Lijden en sterven. Om voor de zonden te betalen.

- De besnijdenis beeldt het ook anders uit: er wordt stukje voorhuid afgesneden en weggeworpen. Zo wordt Christus afgesneden en weggeworpen.

B. Vernieuwing van het leven/heiliging

- Christus zal voor levensvernieuwing zorgen. Mozes vergelijkt vernieuwing van het leven met besnijdenis: Besnijdt de voorhuid van je hart (Deut. 10:16). De Heere zal ervoor zorgen (Deut. 30:6).

- Meer en meer blijkt: de Heilige Geest zal het doen (Ez. 36:27; Jer. 31:33).

Zo is er een verbondsvolk. Kinderen horen er voluit bij. Er zijn tweeërlei kinderen van het verbond: zij die Evangelie geloven, zij die niet geloven.

Geloof is geen eigen prestatie, maar gave (gave van genadeverbond). De Geest roept het geloof op door de oproep tot geloof.

II Verbond en Christus

Christus is de belofte van genadeverbond. Met Zijn komst vervult Hij deze belofte.

Hij geeft Zijn bloed, nodig voor vergeving

Hij verwerft de Heilige Geest, nodig voor vernieuwing

Het genadeverbond wordt niet afgeschaft, integendeel, het is een eeuwig verbond (Gen. 17:7).

Met komst van Christus wordt het verbreed: voor joden en heidenen.

Gods belofte aan Abraham: 'In uw zaad worden alle volkeren der aarde gezegend.'

Christus opdracht aan discipelen: 'Gaat heen, onderwijst alle volkeren...'

Christus stelt Zelf het teken van de doop in (Matth. 29:19).

III Verbond en doop

Discipelen verkondigen het Evangelie, hetzelfde als aan Abraham, maar met het grote verschil: Christus is gekomen! Wie in Hem gelooft, ontvangt twee zegeningen in het bijzonder: vergeving en vernieuwing.

Al wie gelooft, maakt deel uit van het genadeverbond, die wordt daarom kind van Abraham genoemd (Gal. 3:7).

Waarop wijst teken van de doop?

Op Christus en twee bijzondere weldaden:

A. Vergeving van zonden door Zijn bloedig lijden en sterven

- Christus spreekt zelf over lijden en sterven als een 'doopt' (Matth. 20)
- Water ziet op het watergraf; ondergaan in de dood;
- Water ziet ook op reiniging; zoals wij lichaam reinigen met water, zo reinigt bloed van Christus de ziel.

B. Vernieuwing van het leven door Christus' Geest

- Water ziet op de Heilige Geest, die Christus geeft.

Christus 'stort' de Geest uit met Pinksteren (als water) (Hand. 2:33).

Christus 'doopt' met Zijn Geest (als met water) (Matth. 3:11).

Het doopwater verkondigt Christus en in Hem vergeving en vernieuwing.

Alle volwassenen die geloven, mogen dit teken ontvangen.

Niet als bevestiging van/streep onder hun geloof.

Als bevestiging van/streep onder het Evangelie, dat mensen tot geloof brengt.

Alle gelovigen uit heidenen horen bij verbond dat God met Abraham oprichtte: zij zijn verbondskinderen, zij mogen deel uitmaken van zichtbare kerk.

Ook hun kinderen?

Voor gelovige jood geen vraag.

Ook voor hen is het Evangelie, de heilsbeloften, zoals die ook voor Ismaël en Izak waren.

Abraham en zijn huis besneden, Lydia en haar huis gedoopt.

Zo werkt God: verbondsgewijze.

Gelovigen en hun kinderen worden aan zichtbare gemeente toegevoegd: die kinderen zijn verbondskinderen.

Nu is belangrijk: geloof, ontvangen van het Evangelie, Christus + zegeningen.

Er zijn in de zichtbare verbondsgemeente tweeërlei kinderen van het verbond: zij die geloven, zij die niet geloven.

UITLEIDING

Wat is het voorrecht van de doop?

1. Je maakt deel uit van verbondsgemeente: aan jou zijn de Woorden van God (!) toevertrouwd.
2. Je doop is gegeven als middel in aanvechting.
3. De doop is een zichtbaar teken. Zoals wij nu water met ogen zien, zo zullen wij eenmaal de Heiland zien, het Lam dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld.